

Umělá intelligence a právní ochrana

V souvislosti s výstupy generovanými umělou inteligencí vyvstává celá řada otázek. Ve světě se objevují různé přístupy k ochraně jak výstupů generovaných umělou inteligencí, tak nositelů práv, jejichž letitá a často velmi úspěšná a časem prověřená tvorba je masivně používána, nebo spíše zneužívána, pro trénování algoritmů umělé inteligence. Zatím nejde o inteligenci v pravém slova smyslu, která by něco vymýšlela. Jde spíše o koláž z často autorsky chráněných děl, která jsou nebo byla dostupná v různých formách na internetu, a vývojáři na této tvorbě bez souhlasu autorů a umělců trénují zmiňované algoritmy.

Když budete používat nástroje umělé inteligence jako ChatGPT, DALL-E nebo Midjourney, je dobré dát si pozor na to, jaká data vkládáte, a položit si otázku, kdo k nim bude mít přístup. Z pohledu autorství bude zajímavé sledovat odpovědi na to, komu patří vygenerované výstupy v podobě obrázků, hudby apod.

A odpověď nemusí být tak jednoznačná, byť máme již rozhodnutí

Městského soudu v Praze z konce loňského roku. Rozhodování soudů se může v čase měnit. Zatímco Evropa a USA ochranu obsahu vygenerovanému umělou inteligencí nepřiznávají, alespoň zatím, možná vás překvapí, že v Číně je tomu zcela naopak. Obsah generovaný umělou inteligencí má právo být chráněn. V Japonsku si s právy autorů a umělců hlavu nelámou, a algoritmy mohou jejich tvorbu prakticky neomezeně konzumovat. Oproti tomu Evropa připravuje pravidla, kdy autoři budou moci svá práva vyloučit z trénování algoritmů, a navíc provozovatel služby umělé inteligence bude muset transparentně uvést, na kterých datech byly algoritmy trénovány.

Pojďme se podívat na závěry Městského soudu, který se zabýval autorstvím obrázku vytvořeného umělou inteligencí. Zadání, kterému se říká prompt, pro vytvoření obrázku umělou inteligencí znělo následovně: „Vytvoř vizuální zobrazení dvou stran, které podepisují obchodní smlouvu ve formálním prostředí, například v konferenční místnosti nebo v kanceláři advokátní kanceláře v Praze. Ukaž pouze ruce.“

Inu, zkusil jsem zadat stejný příkaz ve službě Deeply.cz, kterou v OSA testujeme. Nechal jsem si vygenerovat dva obrázky. Říká se, že když dva dělají totéž, není to totéž. Jenže tato kouzelná mašinka generuje obrázky během několika málo desítek sekund. Posuďte sami, jak kvalitní obrázky to nabídlo. Na můj vkus až příliš umělé.

A jak se k výslednému obrázku postavil Městský soud v Praze? Ten konstatoval, že obrázek vytvořený umělou inteligencí nepodléhá ochraně dle

autorského zákona. Odůvodnil to tím, že tento obrázek nelze považovat za autorské dílo, protože není výsledkem jedinečné tvůrčí činnosti fyzické osoby – autora. Samotné zadání pro vytvoření obrázku přirovnává k námětu díla či myšlence. A ty, jak je známo, samy o sobě nejsou autorským dílem, neboť dílo musí být výsledkem duševní činnosti autora vyjádřením ve vnímatelné podobě, jako je notový zápis, nahrávka, zahrání na hudební nástroj nebo zazpívání.

Přesto bych neházel flintu do žita. Co si z těchto závěrů soudu pro tuto chvíli odnáším já? Vygenerovaný výstup sám o sobě nemusí být autorským dílem, ale nic vám nebrání, abyste si ho upravili k obrazu svému. Pokud bych si jako autor nevěděl rady s novou tvorbou, zkusil bych svůj concept či myšlenku rozvést pomocí umělé inteligence. Umělou inteligencí vygenerovaný výstup bych následně upravil do podoby, která by mohla nést znaky jedinečného výsledku mé tvůrčí činnosti, tedy originálního autorského díla. Jistě vás již nějaké způsoby tvůrčího zásahu napadají.

Sám frontman a autor hudby skupiny ABBA Björn Ulvaeus na jedné konfe-

renci hovořil o tom, že když si nevěděl rady s dějovou linkou muzikálu, na kterém pracoval, použil umělou inteligenci. Ta ho nasměrovala a nabídla mu čtyři možné scénáře. Vybral si jeden a sám pak dílo dotvořil k obrazu svému.

Tvůrcům tak přejí múzy v přízni, a třeba i umělé.

Roman Strejček
předseda představenstva OSA